

Elżbieta Matyaszevska,

historyk sztuki, doktor nauk humanistycznych. W latach 1985-1990 członkini ogólnopolskiego zespołu badawczego przy Instytucie Sztuki PAN w Warszawie, prowadzącego badania nad polskim

życiem artystycznym drugiej połowy XIX wieku, w ramach programu węzłowego *Polska kultura narodowa, jej percepcje i tendencje*. W 1991-1993 sekretarz naukowy zespołu przy Instytucie Sztuki PAN, przygotowującego katalog dzieł malarskich Jana Matejki w związku z rocznicami 150-lecia urodzin i 100-lecia śmierci artysty - dwutomowa publikacja, do której napisała też kilkadziesiąt haseł katalogowych, została wydana w 1993 roku pod tytułem *Matejko. Obrazy olejne. Katalog*. W latach 1992-2001 współpracowała z redakcjami lubelskich i warszawskich periodyków (m.in. „Przegląd Akademicki”, „Dziennik Wschodni”, „Akcent”, „Wnętrze Twojego Domu”, „Dobre Wnętrze”, „Zabytki-Heritage”), publikując relacje z wystaw sztuki dawnej i współczesnej, a także cykliczne teksty z zakresu historii ubioru, mody i rzemiosła artystycznego.

Elżbieta Matyaszevska od lat utrzymuje aktywny kontakt z Instytutem Historii Sztuki KUL, uczestnicząc w organizowanych sesjach naukowych oraz działalności kulturalno-naukowej na rzecz miasta Lublin. W roku 2008 koordynowała prace mające na celu zorganizowanie przy Instytucie Histo-

rii Sztuki KUL zajęć z historii sztuki dla członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku, z którym współpracuje jako wykładowca. Wykłada również dla członków UTW w Tomaszowie Lubelskim i Świdniku. Od roku 2011 prowadzi współpracę z Filharmonią Lubelską w ramach Akademii Muzyki i Plastyki (oferta skierowana do szkół ponadpodstawowych Lublina i regionu), przygotowując prezentacje z zakresu sztuk plastycznych, wpisujące się w określone tematy muzyczne. Ponadto, w ramach działalności dydaktycznej, prowadziła zajęcia obejmujące najważniejsze zjawiska z dziejów sztuki nowoczesnej i najnowszej, zarówno polskiej, jak i powszechnej w Wyższej Szkole Humanistyczno-Przyrodniczej w Sandomierzu, wykłady o sztukach pięknych dla członków Uniwersytetu Otwartego KUL, a także zajęcia specjalizacyjne na Studiach Podyplomowych przy Instytucie Historii Sztuki KUL. W ostatnich latach pracowała w Instytucie Leksykografii KUL na stanowisku adiunkta, prowadząc dział sztuki religijnej i redagując hasła z tego zakresu tematycznego do *Encyklopedii Katolickiej*. Od stycznia 2014 roku jest wiceprezesem lubelskiego Oddziału Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

Elżbieta Matyaszevska jest autorką książki „Wierzę w cuda nie od dziś”. *Religia w życiu i twórczości Jana Matejki* (Lublin 2007) oraz kilkadziesiątu publikacji naukowych i popularnonaukowych w zakresie ikonografii chrześcijańskiej i malarstwa polskiego, a także wielu haseł z dziedziny historii sztuki zamieszczonych w *Encyklopedii Katolickiej*.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie z historykiem sztuki **dr Elżbietą Matyaszevską** Sztuka na przełomie epok - od klasycyzmu po symbolizm

Podró e w czasie, czyli odkrywanie sztuki

Zapraszamy

SZTUKA NA PRZEŁOMIE EPOK - OD KLASYCYZMU PO SYMBOLIZM

W połowie XVIII wieku w sztuce europejskiej zaczął kształtować się klasycyzm, a w pierwszej ćwierci wieku XIX jego schyłkowa forma zwana neoklasycyzmem. W malarstwie wyróżniał się tym, że tematykę biblijną baroku zastąpił tematyką mitologiczną, a czarowne, kameeralne sceny rodzajowe rokoka teatralnym gestem, patosem i dramatycznym podtekstem historycznym. Dynamiczna kompozycja, finyzyjna linia krzywa, delikatna, „puszysta” kolorystyka i nastrojowy światłocień ustąpiły miejsca klarownie wykreślonej linii prostej oraz czytelnie określonej formie z wyrazistym i precyzyjnie naniesionym kolorem. W architekturze styl ten preferował formy monumentalne, o reprezentacyjnym charakterze, nawiązujące do renesansu i czerpiące z jego dokonań. Ostatnią fazę neoklasycyzmu stanowił romantyzm, trwający do połowy XIX wieku. Jego źródła tkwiły w fascynacji średniowieczem, zwiększonym zainteresowaniem legendami i rodzimą historią oraz doszukiwaniu się pierwiastka boskiego w otaczającej przyrodzie. Decydujący wpływ na kształtowanie się tego prądu wywarły przemiany cywilizacyjne, społeczne, polityczne, filozoficzne i obyczajowe zapoczątkowane przez rewolucję 1789 we Francji. Romantyzm połączył oświeceniową tradycję z antyfeudalnymi hasłami demokratycz-

nymi, przyznającymi wolnej jednostce ludzkiej prawo do decydowania o swym losie i do buntu przeciwko społeczeństwu, co przyczyniło się do powstania typu romantycznego bohatera. Równocześnie rozwijała się nowoczesna świadomość narodowa, nadając romantyzmowi w poszczególnych krajach barwę patriotyczną.

W XIX wieku całą sztukę cechował akademizm, a w drugiej połowie XIX wieku w malarstwie i rzeźbie dominował realizm, kierunek przyjmujący zasadę odtwarzania rzeczywistości aktualnie trwającej, postrzeganej wyłącznie w doświadczeniu zmysłowym. W tym czasie w architekturze stosowano tzw. neostyle, co wpisywało sztukę w ogólnie panujący wówczas historyzm. W ostatniej ćwierci XIX wieku istotny dla nowoczesnej sztuki był symbolizm, który rozwijał się w Europie od 80. lat XIX wieku, preferując sztukę traktującą intuicję i stany mistyczne jako główną metodę poznania oraz wyrażenia artystycznych treści.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie z historykiem sztuki **dr Elżbietą Matyaszewską** Sztuka na przełomie epok - od klasycyzmu po symbolizm *Podróże w czasie, czyli odkrywanie sztuki*

Spotkanie odbędzie się
w czwartek 22 stycznia 2015 r. o godz. 18.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29
www.domkulturyism.pl
Wstęp wolny